

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Paul Hofman	begrotingsprogramma -	draagt bij aan Global Goal(s) 11 Duurzame steden en gemeenschappen
b en w-vergadering 18 oktober 2022	agendapunt 5	bijlage(n) ter inzage 2
rol raad Ter besluitvorming	soort document Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 15 november 2022	agendapunt	
raadsvergadering 29 november 2022	agendapunt	
onderwerp Adviesrecht		

INHOUD VOORSTEL

Het college van burgemeester en wethouders stelt voor:

Het aanwijzbesluit adviesrecht Omgevingswet van de gemeenteraad Rheden vast te stellen.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2023 in werking. De nieuwe Omgevingswet betekent minder regels, meer ruimte voor initiatieven en meer verantwoordelijkheden voor inwoners en ondernemers. De doelen van de Omgevingswet zijn dat het eenvoudiger, beter en sneller gaat. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat er een nieuwe bevoegdheid voor de gemeenteraad: het adviesrecht.

Het adviesrecht is aan de orde bij initiatieven die strijdig zijn met het omgevingsplan: de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Bopa's). Binnen de gemeente is daarvoor het college bevoegd gezag. De gemeenteraad kan besluiten in welke gevallen de raad een (bindend) advies wil geven bij deze activiteiten. Het college mag bij een vergunning-aanvraag, in die gevallen waar het adviesrecht geldt, niet afwijken van het advies van de gemeenteraad.

Tijdens de oriënterende raadsvergadering van 20 september is het adviesrecht aan de orde gekomen.

2 Wat is de aanleiding?

Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2023 in werking.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Onder de huidige wetgeving bestaat er geen adviesrecht binnen het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Op moment dat de Omgevingswet in werking treedt ontstaat deze nieuwe bevoegdheid. Deze nieuwe bevoegdheid is geregeld in artikel 16.15a van de Omgevingswet.

Onder de huidige wetgeving bestaat de verklaring van geen bedenkingen (vvgb). Op dit moment moet het college aan de gemeenteraad een vvgb vragen, indien sprake is van een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van een bestemmingsplan of beheerverordening (en voor zover geen gebruik gemaakt kan worden van de zogenaamde kruimelgevallenregeling). Deze regeling keert niet terug onder de Omgevingswet.¹

¹ Meer uitleg over het verschil tussen de nieuwe wetgeving en de huidige wetgeving kunt u vinden in de bijlage: adviesrecht toelichting (hoofdstuk 2).

4 Wat willen wij bereiken?

Door de lijst adviesrecht vast te stellen ontstaat er duidelijkheid in de rolverdeling tussen de raad en het college bij Bopa's. Tevens wordt met het vaststellen van de lijst richting initiatiefnemers duidelijk of een aanvraag onder de lijst gaat vallen.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

In bijgaand raadsbesluit is de lijst weergegeven welke wordt voorgesteld om vast te stellen als lijst adviesrecht. Voor de daar genoemde gevallen is het adviesrecht van toepassing. Het is aan uw raad om uw werkwijze hier zo nodig op aan te passen.

6 Wat zijn de financiële consequenties?

Niet van toepassing.

7 Wat zijn de risico's?

Bij het gebruik van het adviesrecht wordt de behandeltermijn van 8 weken mogelijk niet gehaald.² Vaak hanteren gemeenteraden lange aanlevertermijnen -vier tot vijf weken- voor hun vergaderstukken. Ook is de vergaderfrequentie van de meeste gemeenteraden niet wekelijks. Dit is binnen onze gemeente ook het geval. Dat betekent dat als de gemeenteraad geen aanpassing doet in de werkwijze, het adviesrecht een grote druk legt op de procedure. Het is de vraag of de beslistermijn van 8 weken wel haalbaar is. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich ervan bewust is dat als gevolg van het adviesrecht het tijdig beslissen op een vergunningaanvraag in gevaar kan komen.

Wordt er niet tijdig besloten op een aanvraag omgevingsvergunning, dan ontstaat er onder de Omgevingswet géén vergunning van rechtswege. Aanvragers kunnen het college van burgemeester en wethouders in zo'n geval echter wel in gebreke stellen, met mogelijk een dwangsom als gevolg. Uit financieel oogpunt is dat een onwenselijke situatie. Bovendien kan het imago van de gemeente hierdoor een deuk oplopen, met mogelijk minder vertrouwen in de gemeente als gevolg.

Om dit te voorkomen kan het college de behandeltermijn éénmaal met 6 weken verdagen. Daarmee ontstaat er extra behandeltijd. Echter kan dit enkel met een goede motivering. Het enkele feit dat het adviesrecht van toepassing is, is niet voldoende. Er zijn enkele gevallen waarin de uitgebreide procedure van toepassing is op een voorbereiding van de beslissing op een verzoek om een omgevingsvergunning. Dit zijn uitzonderlijke gevallen.³ Het feit dat het adviesrecht van toepassing is, valt hier niet onder.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De lijst adviesrecht is noodzakelijk om de rolverdeling tussen de raad en het college vast te leggen bij Bopa's. Met de lijst wordt de raad betrokken bij een aantal veel voorkomende grotere ruimtelijke procedures. In het besluit is verder ingebouwd dat het college een initiatief voor bindend advies daarnaast alsnog kan voorleggen aan de raad wanneer verwacht wordt dat sprake is van een aanzienlijke maatschappelijke impact in relatie tot de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Het besluit wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekendgemaakt.

De nieuwe werkwijze gaat in als de Omgevingswet in werking treedt.

Hierover communiceren op verschillende manieren met onze inwoners. Het besluit over het adviesrecht vormt hier ook een onderdeel van.

² Meer uitleg over de huidige termijnen en de knelpunten kunt u vinden in de bijlage: adviesrecht toelichting (hoofdstuk 3).

³ De gevallen wanneer een uitgebreide procedure van toepassing mag worden verklaard staan in artikel 16.65 van de Omgevingswet.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Ja. Omdat er sprake is van een nieuwe bevoegdheid is het wenselijk jaarlijks te evalueren. Daarnaast zullen ook steeds meer instrumenten, welke onder de Omgevingswet vallen, worden vastgesteld, denk aan de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Mocht later blijken dat voor nu onvoorziene gevallen toch moeten worden toegevoegd aan de lijst adviesrecht kan daar op deze wijze in worden voorzien. Het voorstel is om gedurende de transitiefase van de Omgevingswet te evalueren, al kan bijstelling door de Raad te allen tijde plaatsvinden.

Velp, 18 oktober 2022

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Nadja Renkema,
secretaris.